

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา เรื่อง แนวทางการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุภายใต้การบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้ศึกษาได้รวบรวมหัวข้อเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและให้การดำเนินการเป็นไปตามระบบระเบียบ ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดการดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงร่างการวิจัยเป็นการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย จัดสร้างเครื่องมือทดสอบและปรับปรุงข้อบกพร่องของเครื่องมือ นำเครื่องมือที่ได้รับการตรวจสอบคุณภาพหาความเชื่อมั่นแล้วเก็บข้อมูลจากแหล่งที่เป็นตัวอย่าง รวบรวมข้อมูลที่ได้ตรวจสอบความถูกต้อง วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนการจัดทำรายงานผลการวิจัยเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ เสนอขออนุมัติโครงการวิจัย พิมพ์รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์เพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย ประเภทของการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แหล่งการเก็บข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยโดยมีรายละเอียด ดังนี้

ประเภทของการวิจัย

การศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุภายใต้การบริหารของ องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) คือ เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สูงอายุหรือผู้ดูแลผู้สูงอายุ ผู้บริหาร ปลัด อบต. และเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม

การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากร

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุภายใต้การบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม ประชากรที่ศึกษาคือ ผู้สูงอายุหรือผู้ดูแลผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 7 แห่ง คือ 1) องค์การบริหารส่วนตำบลโรงหีบ 2) องค์การบริหารส่วนตำบลบางสะแก 3) องค์การบริหารส่วนตำบลบางคนที 4) องค์การบริหารส่วนตำบลกระดังงา 5) องค์การบริหารส่วนตำบลบางพรหม 6) องค์การบริหารส่วนตำบลจอมปลวก 7) องค์การบริหารส่วนตำบล ดอนมะโนรา รวมประชากรทั้งสิ้น 4,891 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุภายใต้การบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มผู้สูงอายุหรือผู้ดูแลผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 319 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของทาโร่ ยามานะ (Taro Yamane) ดังนี้ (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2543 : 183 - 193)

สูตร

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ	n	=	จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	=	จำนวนรวมทั้งหมดของประชากร
	e	=	ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{4,891}{1+4,891(0.05)^2}$$

$$n = 319$$

ดังนั้น จึงได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการศึกษาเรื่องนี้ จำนวน 319 คน ซึ่งสามารถกระจายจำนวนกลุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุหรือผู้ดูแลผู้สูงอายุ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม โดยใช้สูตร

$$n_1 = \frac{nxN_1}{N}$$

เมื่อ	n_1	=	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุแต่ละ อบต.
	n	=	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุทั้งหมด
	N_1	=	จำนวนประชากรผู้สูงอายุแต่ละ อบต.
	N	=	จำนวนประชากรผู้สูงอายุทั้งหมด

ซึ่งสามารถหาค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุหรือผู้ดูแลผู้สูงอายุ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม 7 แห่ง รายละเอียดประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ของผู้สูงอายุหรือผู้ดูแลผู้สูงอายุ ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในเขตอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม

องค์การบริหารส่วนตำบล	ผู้สูงอายุหรือผู้ดูแลผู้สูงอายุ	
	จำนวนประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
องค์การบริหารส่วนตำบลโรงหีบ	815	53
องค์การบริหารส่วนตำบลบางสะแก	843	55
องค์การบริหารส่วนตำบลบางคนที	707	46
องค์การบริหารส่วนตำบลกระดังงา	644	42
องค์การบริหารส่วนตำบลบางพรม	515	34
องค์การบริหารส่วนตำบลจอมปลวก	679	44
องค์การบริหารส่วนตำบลคอนมะโนรา	688	45
รวม	4,891	319

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามใช้ถามกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงในการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุภายใต้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อศึกษาความต้องการการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุภายใต้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม และเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุของ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบไปด้วยคำถามด้านเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา การทำงาน รายได้ และการดำรงชีวิต

ตอนที่ 2 สภาพที่เป็นจริงในการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุภายใต้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม และความต้องการการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุภายใต้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม

ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ วิธีการให้คะแนนสำหรับแบบสอบถามตอนที่ 2 ตอนที่ 3 สร้างขึ้นตามหลักของลิเคิร์ต (Likert Scales) โดยมีการกำหนดค่าระดับคะแนนดังนี้

คะแนนเท่ากับ	5 คะแนน	มากที่สุด
คะแนนเท่ากับ	4 คะแนน	มาก
คะแนนเท่ากับ	3 คะแนน	ปานกลาง
คะแนนเท่ากับ	2 คะแนน	น้อย
คะแนนเท่ากับ	1 คะแนน	น้อยที่สุด/ไม่มีการจัดสวัสดิการ

ผู้ศึกษาวิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ไปทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น ดังนี้

1. การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำเครื่องมือไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน (รายชื่อภาคผนวก) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาคัดเลือกเฉพาะข้อรายการ (Items) ที่มีค่าตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป ซึ่งหมายถึงรายการนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะวัด โดยกำหนดความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะวัด
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะวัด
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะวัด

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ทำการแก้ไขและปรับปรุงแล้วไปทำการทดสอบ (Try - Out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการการศึกษาแต่ไม่ได้นำมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปหรือผู้ดูแลผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่น ใช้วิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยอาศัยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ได้ค่าเท่ากับ 0.89 (เกียรติสุตา ศรีสุข,2552)

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ประชากร

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุภายใต้การบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม ประชากรที่ศึกษาคือผู้บริหาร ปลัด อบต. และเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 7 แห่ง แห่งละ 3 คน รวมเป็น 21 คน และผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 7 แห่ง คือ 1) องค์การบริหารส่วนตำบลโรงหีบ 2) องค์การบริหารส่วนตำบลบางสะแก 3) องค์การบริหารส่วนตำบลบางคนที 4) องค์การบริหารส่วนตำบลกระดังงา 5) องค์การบริหารส่วนตำบลบางพรม 6) องค์การบริหารส่วนตำบลจอมปลวก 7) องค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะโนรา รวมประชากรทั้งสิ้น 4,891 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุภายใต้การบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม ได้แบ่งกลุ่มประชากรเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มผู้บริหาร ปลัด อบต. และเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวนแห่งละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 14 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงใช้วิธีการสัมภาษณ์รายบุคคล
2. กลุ่มผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวนแห่งละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 7 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงใช้วิธีการสัมภาษณ์ สันทนากลุ่ม (Focus Group) ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลโรงหีบ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม

ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ของผู้บริหาร ปลัด อบต. และเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม และกลุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม

องค์การบริหารส่วนตำบล	ผู้บริหาร ปลัด อบต. และเจ้าหน้าที่		ผู้สูงอายุ	
	จำนวน	กลุ่ม	จำนวน	กลุ่ม
	ประชากร (คน)	ตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	ตัวอย่าง (คน)
องค์การบริหารส่วนตำบลโรงหีบ	3	2	815	1
องค์การบริหารส่วนตำบลบางสะแก	3	2	843	1
องค์การบริหารส่วนตำบลบางคนที	3	2	707	1
องค์การบริหารส่วนตำบลกระดังงา	3	2	644	1
องค์การบริหารส่วนตำบลบางพรม	3	2	515	1
องค์การบริหารส่วนตำบลจอมปลวก	3	2	679	1
องค์การบริหารส่วนตำบลคอนมะโนรา	3	2	688	1
รวม	21	14	4,891	7

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นแบบสัมภาษณ์ใช้ถามกลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาแนวทางการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม โดยแบบสัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์ แนวทางการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล
2. ด้านรายได้
3. ด้านนันทนาการ
4. ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว
5. ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่

แหล่งการเก็บข้อมูล

แหล่งการเก็บรวบรวมข้อมูลจำแนกออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ แหล่งทุติยภูมิและแหล่งปฐมภูมิ ดังนี้

1. แหล่งทุติยภูมิ (Secondary Data) ข้อมูลจากแหล่งแหล่งทุติยภูมิได้จากการศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. แหล่งปฐมภูมิ (Primary Data) ข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. จัดทำหนังสือขออนุญาต ซึ่งออกโดยบัณฑิตศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์โดยสอบถามผู้สูงอายุหรือผู้ดูแลผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ผู้ดูแลสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม
2. จัดส่งให้กับผู้สูงอายุหรือผู้ดูแลผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม โดยขอความร่วมมือจากองค์การบริหารส่วนตำบล 7 แห่ง ได้แบบสอบถามกลับมา 319 ชุด และแบบสัมภาษณ์ 14 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100
3. หลังจากได้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กลับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แต่ละชุดเพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ครบทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. แบบสอบถาม

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

1.2 สภาพที่เป็นจริงในการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุภายใต้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม และความต้องการการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุภายใต้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2547 : 101)

1.00 – 1.49 ระดับสภาพที่เป็นจริง และระดับความต้องการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด/ ไม่มีการจัดสวัสดิการ

1.50 – 2.49 ระดับสภาพที่เป็นจริง และระดับความต้องการ อยู่ในระดับน้อย

2.50 – 3.49 ระดับสภาพที่เป็นจริง และระดับความต้องการ อยู่ในระดับปานกลาง

3.50 – 4.49 ระดับสภาพที่เป็นจริง และระดับความต้องการ อยู่ในระดับมาก

4.50 – 5.00 ระดับสภาพที่เป็นจริง และระดับความต้องการ อยู่ในระดับมากที่สุด

1.3 ปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม วิเคราะห์ด้วยสถิติความถี่ (Frequency)

2. แบบสัมภาษณ์

แนวทางการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)